

Kontiolahden kunnan lausunto hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Yleistä palvelustrategiasta

- Palvelustrategia perustuu luotettaviin tilastotietoihin tämän hetken väestörakenteesta ja palvelutarpeesta. Myös tulevien vuosien väestöennusteita ja niistä johdettuja palvelutarpeita voidaan pitää uskottavina. Mallissa myös henkilöstön työmatkat ovat vaarassa kasvaa.
- Palvelustrategiaa arvioitaessa on syytä muistaa, että palvelustrategian tarkastelujakso on 15 vuotta, eli vuoteen 2038 saakka.
- Huoli henkilöstön riittävydestä nyt ja lisääntyvässä määrin tulevaisuudessa on todellinen uhka palveluiden tuottamiselle. Tästä näkökulmasta tarve palveluverkon tarkastelulle on ymmärrettävä ja perusteltu. Henkilöstön riittävyteen liittyvä ongelma on valtakunnallinen, mutta korostuu erityisesti alueilla, joissa väestön ikääntyminen on suurta ja palvelutarve kasvaa keskimääräistä nopeammin. Ongelma ei ole välttämättä ratkaistavissa yksin rahalla. Tämän vuoksi henkilöstön saatavuutta ja "pitovoimaa" tulee edistää panostamalla erityisesti hyvinvointiin ja työntekijäkokemukseen.
- Hyvinvointialueen tulee laatia uskottava henkilöstöohjelma, jossa on esitetty tarvittavat toimenpiteet henkilöstön saatavuuteen, kouluttamiseen, rekrytoimiseen ja sitouttamiseen. Riittävä ja koulutettu henkilöstö on edellytys sille, että valittu malli voi toteutua.

Skenaariot

- Digitaaliset ja liikkuvat palvelut ovat moniin palvelutarpeisiin hyviä ja auttavat purkamaan painetta sieltä, missä tarvitaan perinteisiä palveluita.
- Digitaalisten ja liikkuvien palveluiden markkinoinnissa kannattaa kiinnittää entistä enemmän huomiota viestintään, koska digitaaliset- ja liikkuvat palvelut mielletään herkästi väärin tai liian suppeasti. Viestinnällisin keinoin on mahdollista parantaa näiden palveluiden houkuttelevuutta ja kiinnostavuutta.
- Esitetyistä skenaarioista vaihtoehto 1. on ehdottomasti liian keskitetty malli. Ei voida osoittaa, että keskittämällä palvelut vain hyvin harvoihin laajan palvelun pisteisiin palveluun pääsy, henkilöstön saatavuus tai henkilöstön hyvinvointi paranisi. Järkevämpää olisi hieman suurempi määrä kohtuullisen kokoisia yksiköitä.
- Vuonna 2021 valmistunut Kontiolahden kirkonkylän sosiaali- ja terveysasema on suunniteltu hyvässä yhteistyössä Siun soten kanssa laajan palvelun terveysasemaksi, jossa on terveyskeskussairaala. Tästä tulee ehdottomasti pitää kiinni. Toimivat ja tarkoituksenmukaiset tilat palvelevat lähialueiden asukkaita pitkälle tulevaisuuteen. Kontiolahden kunta pitää skenaarion 2. mukaista palveluverkkoa ehdottomana vähimmäistasona Kontiolahden osalta. Kontiolahti ei ota kantaa palveluverkkoon muiden kuntien alueella.
- Skenaariossa 3 esitetty Jukolanportin lähipalvelupiste palvelisi toteutuessaan varsin laajaa, laskutavasta riippuen jopa noin 30 000 asukkaan joukkoa. Tämä pienentäisi merkittävästi painetta laajan palvelun soteasemilta erityisesti kantakaupungissa/Tikkamäellä. Tämän kokoinen yksikkö olisi kuitenkin hyvin saavutettavissa sekä Joensuun että Kontiolahden suunnasta myös julkisella liikenteellä. Yksikkö olisi riittävän iso myös riittävän tehokkuuden kannalta. Kontiolahden kunta kannattaa skenaarion 3. mukaista palveluverkkoa Kontiolahden ja Jukolanportin palveluiden osalta, mutta ei ota kantaa palveluverkkoon muiden kuntien alueella.
- Myös skenaarioita 2 ja 3 voidaan täydentää tarpeen mukaan digitaalisilla ja liikkuvilla palveluilla sekä yhteiskäyttöisillä tiloilla, esimerkiksi neuvolapalvelut päiväkodin yhteydessä.

